

הַלְבוֹת שַׁבָּת סִימָן שֵׁנִי

ר'א   פאר הגולה

ו שם בשם שמואל
ז שם, רבנו יהונתן
ח שם בנקרא ביד
בעיה ונפשא

לְדִירָה, זֶה שֶׁנֶּחֱזַק בּוֹ (ה) בֵּית-דִּירָה, *אוֹ שֶׁפָּתַח לוֹ פֶּתַח *מִבֵּיתוֹ (יט) *וְאַחֲרֵי־כֵן הִקְיָפוּ. (כ) וְאִם הָיָה מִקֵּץ שָׁלֹא לְשֵׁם דִּירָה וְרוּצָה לְהִקְיָפוֹ לְדִירָה, אֵינּוּ צָרִיךְ לִפְרֹץ כְּלוּ, אֲלֵא (כא) וְיִרְדֹּץ בּוֹ פֶּרֶצָה (כב) כִּי־תֵרַם מַעֲשֶׂיהָ^(כ) (כג) וְנִמְצָא בֵּית פֶּתָח בּוֹ בְּלֹא הֶקֶף, (כד) וְנִחָזַר וְיִגְדֹר (כה) הַפֶּרֶצָה כְּלָה (כו) וְאִם אָמְרָה הִיתְרָה עַל עֶשֶׂר אֲמוֹת וְהִעֲשֶׂר אֲמוֹת פֶּתַח הֵן, וְהָיָה הוּא פֶתָח וְלִכְסוֹף הֶקֶף. *וְאִם פֶּרֶץ אָמְרָה וְיִחָזַר וְיִפְרֹץ אָמְרָה אֲצִל מֶה שֶׁגִּדֵּר וְיִחָזַר וְעָשָׂה בֵּן (כז) עַד שֶׁהִשְׁלִימוֹ לַעֲשֶׂרָה, (כח) מִתֵּר: הֵגָה *וְאִם קָשָׁה עָלָיו

פֶּאָר הַיֵּטב

ספנות שומרים שדור שם ביום ובלילה או בית-דינה אעפ"י שאין דר שם בקביעות, הג"מ. ועמ"א: (כ) בית-דינה. ק"ם שהקף, עמ"א:

בְּאוֹר הַלְלָהּ

וְלִמְקוֹר פָּאָן, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַשִּׁי בַּהֲמִילִי, וְיִסָּךְ גְּדוֹל לִמְקוֹר דְּהוּא דִּירָה קִבְּרָה
לִיּוֹם וְלַלֵּילָה לְשׁוֹמֵר, אֲכָן לִישִׁיטָה זֶה יִנְחָא הִכָּל אַחֲרָרְךָ מִצְאֵרִי לְכַעַל נִדְרֵךְ
בִּיהוּדָה, מִסְתַּרְחָא תִּנְגָנָא בְּאֲחֻזָּתִים יִסָּךְ מִזֵּה, שְׁטֵכִיב דְּעֵת כְּמֵאֵן כְּעַל אֹר
חֵדֶשׁ שְׁעִצְרָה בְּסִין דִּירָתָה בְּמִקְדָּה עֲצֵמָה בְּסִין מִקְדָּה דִּירָה לְעֵנָן וְהָרֵם מִבֵּית
אֲמִיתִים, וּבַעַל נִדְרֵךְ בִּיהוּדָה שְׁקִיל וְטָרִי בְּדִקְרִי וְהִיעִיר אֲדִיפֵן מִזֵּה שְׁטֵכִיבִי כִּדָּה
לְפִי שִׁיטָה רַבְנִי וְהוֹנֵן, וְגַם כִּמְדָּה אֵל מִצָּא כְּשׁוֹם פִּסְקָא שְׁקִיבֵר דְּסִתְקֵה דִּיר
וְהִתֵּר הָאָה מִשׁוֹם שְׁמִירָה דִּיר שִׁבֵּי, וְעַל־כֵּלְכִּינִים כְּבָרָךְ דְּסִתְקֵה
מִנְדְּרֵךְ בִּיהוּדָה אֵל הָאָה עֲלִיב בְּנִרְחָא, כִּן שְׁפִשְׁקָא עַל רִאֲיִיטִי וְלִעֲנָנִי עֲבִידָא
דִּירָה, עֵינִי שִׁבֵּי¹⁶⁰, וְצִדִּיק עֵינִי לְמַעֲשֵׂה * : אִל שְׁטֵכִיב לוֹ פִּתְחָה, עֵינִי בְּפִרְיִי מִגִּידֵי
שְׁמִשְׁתַּכֵּךְ לִמְרֵךְ דְּאִשְׁכֵּר דְּהוּא הִדִּין חֲלוֹן, וְכִאֲמַת, אִךְ דְּכִאֲלֵה רִבָּה וְכִעֲלֵה
שְׁכֵר כִּפִּי מִזֵּה שְׁכִיבִיאוֹ מִמִּידֵיט מִשְׁמַע דְּהוּא חֲרִין חֲלוֹנוֹת, מִקֵּל מִקֹּס וְהוּ
דְּבִרֵךְ חֲרֵשׁ, וּבִשְׁכִּיט לֹא יִנְזֵר כִּן פִּתְחָה, וְשֵׁל לִמְקוֹר דְּרוֹקָא פִּתְחָה, וְהִשְׁמִים דְּמִנְקִירָא
מִלְחָתָא שְׁטֵכִיב וְשִׁמְשֵׁמֶשׁ מִקֹּסִים שְׁלִפְנֵי מִסְפַּח¹⁶¹, מִזֵּה שְׁאִין כִּן חֲלוֹנוֹת שְׁמִירָן
לִאֲדֹר עֲלִיבֵיהֶן, וְגַם אִל אִשְׁכֵּר לְמַחְשַׁבֵּשׁ דִּירֵךְ חֲטוֹלוֹת כְּבִיעַל, אִל מִקְדָּה עֲלִיבֵיהֶן
וְהָהָר הָקֵף לְשֵׁם דִּירָה, וְשִׁפְרִי צִדִּיק בְּפִרְיִי מִגִּידֵיט וְנִצָּרֵר כִּדָּה בְּצִדִּיק עֵינִי, וְיִסָּךְ
מִקֹּס אִךְ אִם יִנְמֵא דְּמִנְקֵי, דְּרוֹקָא בְּשִׁמְשֵׁמֶשׁ עַל־כֵּל־פִּינִים דִּירֵךְ אֲרִיטֵן חֲלוֹנוֹת
לְדִרְפֵּי, אֲכָל אִם אִינִים שְׁאִינִין כִּן לְכִיבֵיט עֲלִיבֵין לְדִרְפֵּי כְּרִידָא לֹא מִנְקֵי:
* מִבֵּיתִי, אִם נִקְלָה מִדְּחִיזָה חֲמִיעֻקָּה שֶׁל הַבַּיִת וְנִשְׁאֵר חֲמִיעֻקָּה הַכְּנִיבִית אֵינוֹ
מוֹעִיל, דִּלָּא נִעֲשִׂיתָ לְכִרְחָא אֵלָּא לְנִחָא¹⁶² [מִזֵּה]: * וְאִסְרֵיכֶם חֲקִיבוֹ, אֲכָל אִם
הִקְרִין וְאַחֲרָרְךָ פִּתְחָה לוֹ פִּתְחָה מִבֵּיתִי, לֹא מִנְקֵי, וְאִם מִכְּחֵלֶה הִקְרִין הַחֲרָפֵךְ מִנְקֵי
וְהוֹחֲרִי כִּדְרִין בְּרִיעִית תִּקְצִידִי בִּן פִּתְחָה בִּן פִּתְחָה, מִנְדְּרֵךְ בְּפִרְיִי מִגִּידֵיט וְנִצָּרֵר
וְהִשְׁמִים, וְכִינִן שְׁקֵינִי שְׁנִעֲמִידָה שֶׁם מִחִיצָה הַחֵד הָהָר רִחַת וְהָרִחַת עֵינִי וְיִסָּךְ
מִצְעָה¹⁶³, וּמִכְּחֵלֶה לֹא נִחָשֵׁב הַחֲרָפֵךְ לְכֵלֹם, וְנִמְצָא עֲפֵה כְּשִׁתָּם רִחַת וְכִן בְּכִתְלֵי
הַבַּיִת נִחָשֵׁב עֲפֵה חֲרָפֵךְ לִירִיבֵי: * וְאִם קִשָּׁה לוֹ לְקִרְן הַכְּחָל, הִנֵּה"א כְּבִאֲדֹר
חֲלוֹלָה עַל עֵקֶר הַקִּישָׁה זֶה הַחֲמִידֵיט הַדִּישָׁן, וּמִקְדָּה הוּא מִקְדָּה דְּשִׁכְ"ב סָבִיב בִּ
וְהִלֵּל מִחֲמִידָה וּמִחִיצָה חֲמִידָה מִצְטִרְפִּין, וְכִן הוּא כְּשִׁכְ"ב שְׁרִיבִין צִידָא יִצְחָק
מִחֲמִידָה מִחִיצָה חֲמִידָה מִצְטִרְפִּין, וְלֹא אֲמִירָן דִּכְרִין דְּחִתְלֵה הוּא פִּתְחָה מִצְעָה
נִחָשֵׁב לְשֵׁנָה שִׁטָּה חֲרָפֵךְ וְנִסְכֵּל דְּרִידִים שֶׁם וְלֹא שְׁנֵי לְצִדֵּיפֵי אִם מִחִיצָה
שְׁעַל גְּבֵה, וְעַל־כֵּרְחֵף וְלֹא אֲמִירָן כִּן, וְהִשְׁמִים, וְכֵל חֵל שְׁהֵא לְמַעֲלָה מִשְׁלֵשָׁה
סָפִים לֹא אֲמִירָן עֲלֵה אֲרָצָא מִכִּיכְתָּא וְאִינוּ מִקֹּס מִדְּנֵס לְכַגְלִי בְּנִירְחָא, וְעַל
כִּן אֲרָבָה, כְּשִׁמְשִׁטְרֵךְ עֲלִיב עוֹד מִחִיצָה מִצְטִרְפֵּי גַם הוּא לְמַשְׁלִים לְעֲשֻׁתָּה, וְאִם
כִּן הִכִּי גַּם כְּדוֹן דִּירֵן, כְּשִׁשְׁכֵּר עֵסֶר כְּבִיבוֹת הַכְּחָל כְּפִחוֹת מִצְעָהוֹת סָפִים
לֹא מִקִּטָּה לְכַתֵּל וְלֹא אֲמִירָן דְּקִקֹּם מִדְּנֵס הוּא לְכִינְיָדִים וְכַגְלִיִּים מִחֲרָפִית מִחֲרָפֵךְ
דְּמִי, דִּכְרִין שְׁחֲצֵר גְּבִיבֵי מִשְׁלֵשָׁה סָפִים לֹא יִתִּיא מִשְׁמִישָׁה שֶׁם אִל
מִכְּחֵלֶה לְכַתֵּל, אֵלָּא דְּמִזֵּה כְּמוֹ שֶׁהִסְתַּכֵּל נִחָשֵׁב וְנִחָשֵׁב מִקֹּסִים סִתָּה, וְאִם
מִחִיצָה בְּרִיבֵי אֲרָבָה סָפִים וְלִקֵּשׁ שֶׁם דִּירִשֵׁת וְעַל־כֵּן בְּנִירְחָא וְלִקֵּש

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מִגִּי' וְהַסְמִיכוּ הַתַּחֲרִיזִים לְהַלְכָהּ (יט) בְּרֵצָה (xix): **ב** (יט) וְאֶחָד
 כֶּף הַקִּיפוֹ. קָאִי (כ) גַם אֶפְנֵה בּוֹ בֵּית דְּרִישָׁא, וְכַלּוּמֵר, וְכִין שִׁבְנָה
 בֵּית בְּאוּתוֹ מְקוֹם וְאַסְרִיכָךְ הַקִּיפוֹ לְאוּתוֹ מְקוֹם וְנִמְצָא הַבֵּית
 בְּאֻמְצָעֵימָא, וְכִין שִׁבְנָה בֵּית אֶצֶל אוּתוֹ מְקוֹם וְפִתַּח לוֹ פִּתְחָא וְאַסְרִי-
 כֶּף הַקִּיפוֹ, דְּבָבֵל זֶה נִחָשֵׁב מִקָּדָף לִשְׁם דִּינָה, דְּלִשְׁם תַּשְׁמִישׁ דִּינָה
 (קִיפּוֹיט), אֲבָל הֵיכָא דְּהַקִּיפוֹ מִתְחַלָּה וְאַסְרִיכָךְ בְּנָה בּוֹ בֵּית, אוֹ אֶפְלוֹ
 בְּנָה מִתְחַלָּה וְאַסְרִיכָךְ הַקִּיף אַחֲרָיו הַבֵּית אֲלֵא דְּלֵא הֵיךָ פִּתְחָא בְּבֵית
 לְצֵאת מִשֶּׁם לְמָקוֹם הַמָּקָדָף, מִקָּדָף הַקִּיף שְׂלֵא לִשְׁם דִּינָה, דְּמוֹכַח
 דְּלֵא עֲשָׂאוֹ לְתַשְׁמִישׁ תִּדְרִי לְכִיתָ, וְדַע, דָּאם (כא) נִחָשֵׁב כְּפָרוּשׁ
 בְּשַׁעֲרָה שֶׁהַקִּיף לְמָקוֹם הַזֶּה שֶׁיִּבְנֶנָּה בּוֹ בֵּית אֶסְרִיכָךְ וְהַקִּיפָרָה הֵזָה
 יִהְיֶה כְמוֹ חֲצֵר, אוֹ בְּשִׁבְתָּ בְּנָה מִתְחַלָּה וְאַסְרִיכָךְ הַקִּיף בְּסוּף הַבֵּית
 וְנִחָשֵׁב בְּשַׁעֲרָה הַמָּקָדָף שֶׁיִּפְתַּח אֶסְרִיכָךְ פִּתְחָא בְּבֵית לְאוּתוֹ עַד כְּדִי
 שֶׁיִּכְוֹל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּהַקָּדָף לְצִדֵּי הַבֵּית, אֲפִשֵׁר שֶׁיִּשֶׁשׁ לְהַקְלִיט) וְלִזְמֵר
 דְּמִקָּדָף מִקָּדָף לְדִירָה, שְׁתִּיר הַקִּיף אוּתוֹ לִשְׁם דִּינָה(x): **ב** וְאֵם הֵיכָא
 מִקָּדָף וְכוּ'. וְיִרְצֶה לְהַקְיפוֹ לִשְׁם דִּינָה', כֶּף צִדִּיק לִזְמֵר, וְכֵן הוּא
 בְּמַסְכַּד שֶׁבְּעֻלְתֵּי שִׁבְתָּ וְכֵן הוּא בְּסוּר; וְהַבְנָה, שְׁרֹוצָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
 עִמָּה בְּהַקָּדָף הַזֶּה בְּקִבְעוּתָא, אֲלֵא שְׂאִינוּ מוֹעִיל, דְּבַעֲיִנָן שְׁתִּתִּי
 הַמְּחִיצוֹת עֲשִׂיּוֹת לִשְׁם זֶה: **(כא)** יִפְרֹץ בּוֹ. וְאִינוּ (כג) צִדִּיק לִפְרֹץ
 כָּל גִּבְהַ הַכְּתָל עַד לְמִשְׁנָה, אֲלֵא כָּל שְׂלֵא נִשְׂאֵר בְּגִבְהַ עֲשִׂנָה טַפְסִים
 סְגִי, דְּהַסְפּוֹת מַעֲשֵׂנָה טַפְסִים בְּגִבְהַ לֹא מִקָּדָף מַחֲצִינָה: **(כב)** בִּיּוֹתָר
 מַעֲשֵׂנָה, וְאֵם הֵיכָא מִקָּדָף (כג) פִּרְצִין עֲשִׂנָה, דִּין וְיִפְרֹץ מִעַט יוֹתֵר
 וְסִגִּי: **(כג)** וְנִמְצָא בֵּית פְּתוּחַ. דְּכִינוּ וְיִפְרֹץ כְּלִיכָךְ נִחָשְׁלוֹ כָּל
 הַמְּחִיצוֹת(x), **(כד)** וְאֶפְלוֹ זֶה שֶׁהוּא עוֹמֵד עַדִּין הָרִי הוּא כְּאֵילוֹ נִסְתֵּר:
(כד) וְיִתְּרוֹ יִגְדֹּל. לִשְׁם בְּנֵית דִּינָה: **(כה)** הַסְּרֵצָה כְּלָהּ. וְהוּא
 הָדִין (כז) אֵם עוֹלָשָׁה צִוְּתָהּ-הַבְּרָכָה, דְּיֻשְׁבּ אִינוּ רֵצָה: **(כו)** וְאֵם
 אֲמָה בְּתוּלָה, וְאֵם לֹא פָרַח אֲמָה בַּח מַעַט, (כו) צִדִּיק לְגִדֵּר אוּתוֹ
 מַעַט וְסִגִּי: **(כז)** עַד שֶׁשְׁשִׁילִימוֹ (כז) לִיּוֹתֵר מַעֲשֵׂנָה, כֶּף צִדִּיק
 לִזְמֵר: **(כח)** מִתֵּר, וְלֹא אֲמִירָיו (כח) כִּינוּ דְּלֵא פָרַח עֲשֵׂנָה בְּבֵית
 אֲמָת וְלֹא גִדֵּר בְּכַתְּמָאֲתָא לֹא הָרִי הַקָּדָף לִשְׁם דִּינָה, אֲלֵא כִינוּ
 הַשְׁתַּמָּא מִימָה הָרִי הַחֲדוּשׁ שֶׁל הַקָּדָף בְּיוֹתֵר מַעֲשֵׂה, מִשִּׁיב הַקָּדָף

שֶׁעַר הַצִּיּוֹן

(יג) בית-יוסף ויפיה ואלנה רבקה, וכן נוסה דעת הגרי"א וכן ספקו בשלשון ערוך הגרי"ו ובית-מאיר, וכן מבאר ברש"י אברקס"א לזכר פשוט. ובאמ"ק עקר דבר הנהות אש"ר תמוהים, שהוציא כן מדברי אור נרו, ובארור ור"ע אין שום משמעות לזה, אלא שהשתק דבריו רבי יהודה בן כבא פרוש רש"י ופנה לא מביח קל, כבו שאני מביח דרש"י סבירא לה סבירא זו לפסק הלכה, ואדוקה, סא"ר נרוע עצמו העומק דלא ודוקה ופרש כפרש רש"י שם, אלמא דלא שמי לה; ומלבד זה, קלא בש"ס מבאר דין קרפף שפספסה למצר, אלמא דאף בקרפף שבתוך העיר גס"מ בעינן פתח ולכסוף הקף, וכן מוכח ברמב"ם פ"ק ס' דין י, ונלש"ן ברוציא שישא ואל דרונה היא: (כ) אחרונים: (כא) אף דברירימגריס והגרי"ו לא משמע כן, וכדבריהם משמע במחזיקי הדש"א בשלשון פק"ב בן המצות וברוקא, ומה מקום ענינו פנה להלך, ואמר דהשלישית רמב"ם משמע דבהקף לכונת דירה לא חזר גס"מ מבני, ומשמע דהשלישית הגדול או מחזק בגדר בכמה שמעטה יתא עליו שם דירה ויהא כמזל לטלל בה סגי, דהכי לא חזרו ככרמליה, ואף דהרב המגיד פליג עליו, מכל מקום פשיטת הש"ס ופרוש רבנו הנגל ור"י"ף והאשכול ור"א"ו משמע גס"מ דלא בעינן כל הני תנאי בתנאים שהמחבר, וכמו שהעידו בזה בעל ת"ח ובכפשי"ה, ע"י שם, ואף אם נקט דלא ברמב"ם, מכל מקום בנין דין נראה דגם הרב המגיד מצד להקל ביון שישב בפרוש לישן חשמי"ס, ומאי אכפת לו, דאפשר דט"ב סה"ל יומר לסתמיל מחצר ואחר"כ לכונת בית, וכן מוכח שם מלשון הרב המגיד עצמו להחמיק שם, וגם נוכל לערוך לזה דעת הרמ"א שמשלל בסמוך לבית בלא פתח כלל וליש"ן כפסחא אחר"כ, וכן נוסה דעת העלתישבת, ע"י שם, וכן הוא דעת ח"ח: (כב) רמב"ם לפי פרוש מאמר-מרדכי, וצ"ע שם ע"ד פרוש: (כג) אחרונים: (כד) פוסקים: (כה) אחרונים: (כו) שכתבתי ופוסקים לא נזכר כלל בזה ערוך לפר"י ביותר מצפורה. ובתוספת-שבת פ"ק ב"ה ואינו מוכח: (כז) אחרונים: (כח) רש"י:

ט' ממשקיעת חן וקטרא
מתא דרב תסדא שם
כ"ה י' קשות ט"ב

(1) עֶשֶׂר. דָּאם יֵשׁ בְּגִבְהוֹ י' שָׁרֵי בְּלֹא"ה כַּמ"ש ס"ו אִם הִרְחִיקָה ג"ט: (1) מַעֲרוֹט. לְפִי שְׂדֵרְךָ לִשָּׁע בּוֹ אֵילָנוֹת. וְהָיָה בּוֹר, דְּחֻשְׁמִישׁ הַגָּנָה הוּא לְהִשְׁקָתוֹ. וְעַבְי'

ראש החברה ליקח ארבע אמות והיו מריצת גמורה [אם לא צדקה לומר דתל
שביחא] דף שאני, ודיקא שעושה מחיצה עליהם של, בעינן דוקא שהמחיצה לא
יורה מרחק משפת התל ארבעה ספחים⁽²⁰⁾. ואולי דסקרת תרופה תשכן, ודיקא
שמייל עשר כבונן כדי להטיל המחיצה צדדי ספי. עור הקשה אפיקא דחור
ולוקח העפר שמשם הערסא, דאין זה מועיל להם לבטל המבאר בסעיף יד דאם
בנה מחיצה חלשה לשם ימים באלף פשעה⁽²¹⁾. ונקלה הור סברל אסמור אף
עשאר מחיצה חלשה, וישנה זה תקפה ליהיה, והיו שם מבנייה חלשה
עשעה, דמי כאלו פורץ מחיצה חלשה מבטלה ומשנה זה קני במחיצה ארץ
יותר מעשר ולא בעי מחיצה על כל ארץ התקשר. ובמבאר בראש לתדא,
ומה נובע דברי המסבר בסעיף ו (עין בטור וביתריסור). ודמי משש גנדין דין
עשוער עליהם עור, ומכל מקום לא אמרנו ששפלת המחיצה חלשה מתקבל
הראשונה כאלו נבנתה מתקדש לשם דיבה, וקמרינן הכא, אף אם נקח העפר,
מכל מקום הסתכל לא התקף מעולם לשם דיבה ונראתה תרומה ושלשון מכללעו
המתחזקת והתשכרן העליונות לשם ירידה, אינה סבירה, דמי שיש עליו פסולי
הקפה העליונות לשם ירידה אלא דלא חילק בשעתה, מה שאין פן זה הלא הלא

שָׁמַר הַצִּיּוֹן

(א) צריך לומר: 'יותר מעשרה' (ע"ן שם בסעיף יד, וכן בסעיף ו ובמשנה-ברורה סעיף-קטן מה).

הלכות שבת סימן שנח

ביאורים ומוספים

אינם מצטרפים. והסתפק (שם) אם שיעור המרחק הוא ג' טפחים או ד' טפחים. ומסקנתו (שם סי' קיא ס"ק ד), שאם אינם רחוקים זה מזה ד' טפחים הריהם מצטרפים.

ולענין בית שאין תוכו עשרה חזקק באמצעיתו בקרקע כדי להשלימו לעשרה, כתב השע"צ לעיל (סי' שמ"ה ס"ק סז) שלדעת הר"ן מקום החזקק מצטרף לכותל הבית אפילו אם הם רחוקים הרבה זה מזה, החזו"א (שם ס"ק סט) צידד שגם דעת הרא"ש (שבת פ"א סי' יא) כן, והסברא לחלק בין בית לבין תל ומחיצה, כתב החזו"א (שם ס"ק סב-סג) שכוין שהבית מקורה, אם נצרף את המחיצה שממקום החזקקה לכותל, נעשה המקום שבין החזקקה לכותל הבית לחורי רשות היחיד, ולכן מקום זה אינו נחשב להפסק ביניהם והם מצטרפים יחד.

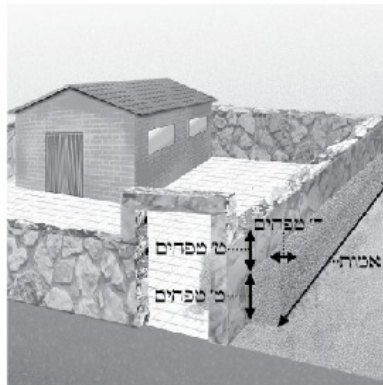
ולענין מדרגות האם יש להחשיבן כמחיצה, בשו"ת אמרי יוסף (ח"א סי' ב) כתב שבתוס' (עירובין כב, ב ד"ה ואיזהו) נראה שכל מחיצה שהיא מדרגת אינה נחשבת למחיצה. אמנם בשו"ת חתם סופר (א"ח סי' פט) כתב, שתוס' כתבו כן רק ברשות הרבים ולדעת רבי יהודה שסובר שהולך הרבים מבטל את המחיצה, אבל לדעת חכמים אין המחיצה בטלה אפילו אם נוח להשתמש שם, ואפילו לדעת רבי יהודה היינו דוקא אם יש שם דריסת רבים של רשות הרבים, אבל הריסה שאינה של רשות הרבים אין בכוחה לבטל את המחיצה. והחזו"א (א"ח סי' ק"ה ס"ק יג) ביאר את דברי התוס' באופן אחר, ולפי דבריהם לא מצאנו מקור לכך שמדרגות לא יחשבו כמחיצה.

ובאופן שהמדרגות רחבות ויש בין מדרגה למדרגה ד' טפחים, לדעת הביה"ל (כאן) דמשניב (ס"ק לח) שהשע"צ לדעת הגר"א שבתל המתלקט אפילו אם חלקי המחיצה רחוקים זה מזה ד' טפחים הריהם מצטרפים, יש לחוש לחומרא שהמדרגות מצטרפות גם אם הן רחבות ויש ד' טפחים בין מדרגה למדרגה, ולדעת החזו"א אפשר לצרף את המדרגות למחיצה רק אם אינן רחבות ד' טפחים [ומ"מ היינו דוקא במדרגות היורדות מהרשות, שאז פשוט שדינן כהל על גבי תל, אבל מדרגות העולות מהרשות, יש לדון אם דינן כהל על גבי תל מין שהמדרגות סתומות מאחוריהן כהל, או שדינן כמחיצה על גבי מחיצה כיון שהן מחיצה לרשות כשאר מחיצה, ואין נחשב תל אלא כשהוא גידה, דהיינו שהוא יורד מן הרשות].

[רמ"א ס"ב]

ויכול להניח עפר אצל הכתל משני צדדים עד שיתמזע הכתל מגובה עשרה, ורחב העפר רחב מארבעה בארץ עשר אמות בארץ הפלשתי.

(18) כוה"ק

[משנ"ב ס"ק לו]

הואיל ובשלו שבת אף. הינו בפיו.

(19) ולקמן (סי' שעב ס"ק קבא, וסי' תרלג ס"ק יג) הביא, שיש אומרים שדי אם יבטל במחשבה.

[ביה"ל ד"ה ואם]

אם לא יתחזק לומר דהל שפריצתו כן שאני, ותיכא שעושה מחיצה על-גב תל, בענין דוקא שהמחיצה לא יתה מנסת משפת תל ארבעה טפחים.

(20) מבואר בדבריו שתל מדרגה שהתפרש בין שני חלקיו הוא ד' טפחים, מצטרפים שני החלקים למחיצה אם גובהם י' טפחים בתוך ד' אמות, ובמחיצה שעל גבי תל נחלקו התרומת הדשן והגר"א, שלדעת התרומת הדשן אם המחיצה רחוקה ד' טפחים משפת התל אינה מצטרפת אל התל, ולדעת הגר"א היא מצטרפת לדעה שב יחד עם התל למחיצה, וכן כתב הביה"ל לקמן (סי' שסב סי' ד"ה שעשה).

דעת החזו"א (א"ח סי' ס"ה ס"ק ע) שאין לחלק בין תל שעל גבי תל למחיצה שעל גבי תל, וכל ששני החלקים רחוקים זה מזה

